

Sirkka Rautapuro

Narttu aiotaan astuttaa

- MITEN VALITAAN SOPIVA UROS?

Yleensä sillä, joka aikoo ensimmäistä kertaa teettää nartullaan pentuja, ei ole aavistustakaan siitä, millä uroksella kannattaisi narttunsa astuttaa. Tavallisesti ei tiedetä höykäsen pöläystä perinnöllisyysopista ja harva tuntee rodun siitosuroksia edes nimeltä. Niinpä valitettavasti moni tyytyy tuttavan Pepiin tai Toimiin, sen taustaa mitenkään tutkimatta, joka on suurin virhe.

On myös sellaisia kasvattajanalkuja, joilla on jo jonkinlainen tuntuma rodun maailmaan, mutta jotka kuitenkin valinnan hetkellä ovat sormi suussa.

Tämän artikkelin tarkoituksena on antaa osviittoja siitä, mitä olisi tiedettävä ja kuinka tulisi toimia. Vaikka tässä välillä puhutaankin tiibetinspanielista, koskee tämä tietenkin myös kaikkia muita rotuja yhtäläisesti.

Koirista ei koskaan saisi ottaa pentuja pelkästään penikointi itsetarkoituksena, laadusta välittämättä. Niin yhden nartun omistajan kuin suurkasvattajankin tulisi pitää johtotähtenään rodun tason parantamista. Se juuri on *jalostusta*, jokaisen ihmislapsen tulisi olla maailmaan toivottu, mutta koiranpentueen täytyisi olla myös tarkkaan paperilla suunniteltu. Pitäisi olla varma siitä, että se ja se yhdistelmä ei ainakaan laske rodun tasoa, eli että pentueen taso ei ole edellistä polvea huonompi. Sattumanvaraisella valinnalla saattaa joskus onnistuakin, mutta vain suunnittelu tuo varmuutta. Huipputuloksia on täysin lapsellista odottaa,

ellei ole varmistunut siitä, että se mitä pennuilta toivotaan, on osoitettavissa geneettisesti ainakin toisessa vanhemmista. Parasta tietysti olisi, jos molemmat vanhemmat olisivat mahdollisimman hyviä. Umpimähkäisen toiminnan tulokset ovat aina tuurista kiinni ja tuurillahan ei pitkälle pötkitä. Genetiikassa on omat tietyt ja tunnetut sääntönsä, joihin kasvatustyönsä pohjaten voi saavuttaa ilahduttavia tuloksia. Varmimmin siitosyksilöiden perinnölliset ominaisuudet osoittavat niiden jälkeläiset. Jalostustyön pitäisikin perustua juuri jälkeläisarvosteluun, sillä se on ainoa luotettava keino jalostukseen käytettävien yksilöiden perimän selville